

Sažetak prijedloga javne politike nudi informacije o značajnosti uvođenja programa temeljenih na razvoju životnih vještina i pregled ključnih rezultata postignutih primjenom sveobuhvatnog programa promidžbe zdravlja i sprečavanja nasilja Inicijativa mladića. Rezultati predstavljeni u ovom dokumentu izdvojeni su iz evaluacijskih istraživanja provedenih u Srbiji, Albaniji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Kosovu*.

Adolescentima su potrebne životne vještine

Adolescencija predstavlja tranzicijsko razdoblje intenzivnog psihofizičkog razvoja. U ovom razdoblju, adolescenti imaju veoma izražene intelektualne, fizičke i druge sposobnosti, ali i određena antisocijalna ponašanja i nezdrave navike koje mogu umanjiti ove sposobnosti i ostaviti dugotrajne ili trajne posljedice na njih, njihove živote, ali i zajednice u kojima odrastaju¹. Program Y i Budi muško klubovi doprinose razvoju životnih vještina koje osposobljavaju mlade za prevladavanje poteškoća s kojima se mogu suočavati, ali ujedno i motiviraju mlade da prošire utjecaj na svoje vršnjake izvan škole, a tako i na zajednice i društvo u kojem žive.

*Ovim se ne preudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj Deklaraciji o nezavisnosti. Odnosi se na ceo dokument 1 – GESJ: Education Science and Psychology. (2011). Life Skill Education for Adolescents: Its Relevance and Importance

Vrijedno je naglasiti:

- 1** Program Y je znanstveno utemeljen obrazovni kurikulum prilagođen specifičnim potrebama mladih koji osposobljava mlade da se samostalno i s odgovarajućim vještinama nose sa izazovima odrastanja, donoseći odluke koje su od najboljeg interesa za njihovo zdravlje.
- 2** Kvalitetno obrazovanje po metodologiji Programa Y, ukoliko se realizira uz sustavnu potporu i u poticajnom okruženju, kod mladih može dovesti do promjene stavova i ponašanja, motivirati ih da brinu o svom i zdravlju njihovih vršnjaka, ohrabriti istrajnost u donošenju odluka koje su u najboljem interesu za njihovo zdravlje.
- 3** Program Y dovodi do smanjenja fizičkog nasilja, povećanja stupnja rodne ravnopravnosti i tolerancije, smanjenja pojave digitalnog nasilja te povećanja postotka mladih koji bi zaustavili nasilje kojem svjedoče.
- 4** Nastavno osoblje i stručna javnost uključena u reviziju i realizaciju Programa Y prepoznaje metodologiju kao kvalitetan i važan obrazovni program.

Sažetak prijedloga javne politike broj 2

Program Y

Dokazi i implikacije

Future 4YouTH

Pridružite nam se! Vrijeme je za promjenu!

www.youngmeninitiative.net

Prema definiciji Svjetske zdravstvene organizacije *Životne vještine su sposobnosti za prilagodljivo i pozitivno ponašanje koje omogućava pojedincima i pojedinkama da se učinkovito nose sa zahtjevima i izazovima svakodnevnog života*. Obrazovanje temeljeno na životnim vještinama nastoji ponuditi učenicima i učenicama strategije donošenja zdravih odluka koje doprinose smislenom životu. Životne vještine kao osnova djelovanja prožete su kroz kurikulum Program Y i aktivnosti Budi muško kluba.

Šta znamo?

Tradicionalni obrazovni pristupi promocije zdravlja zasnovani na informiranju učenika i učenica o rizicima i posljedicama nezdravih životnih stilova nisu učinkoviti i ne služe potrebama trenutne generacije^{2,3}.

Novi trendovi među mladima, socijalne mreže i masovni mediji utjecali su i na promjenu odnosa među mladima. Virtualni prostor postao je mjesto okupljanja, druženja, razmjene informacija, ali i prostor u kojem postoje novi čimbenici utjecaja na stavove, vrijednosti i ponašanja mladih koji doprinose pojavi novih čimbenika rizika.

Primjenom različitih istraživačkih metoda, CARE International Balkans i partneri analizirali su potrebe i stilove ponašanja mladih, potrebe škola, roditelja i lokalnih zajednica, te sukladno nalazima kreirali sveobuhvatan obrazovni odgovor temeljen na dokazima.

Sprečavanje nasilja, nezdravih navika mladih, HIV-a i transmisije spolno prenosivih infekcija te zaštita mentalnog zdravlja u vrhu su prioriteta zemalja regije Balkana. U svojim nastojanjima da odgovore na zdravstvene izazove adolescenata i doprinesu očuvanju zdravlja mladih, zemlje Balkana poduzimaju različite mjere, a što uključuje programske pristupe zdravstvenih i obrazovnih institucija. Na žalost, izostaju sinkronizirani i sveobuhvatni pristupi i sustavna rješenja koji bi ponudili sinergijski i učinkovitiji odgovor.

2 – World Health Organization, Geneva. (1999). *Partners in Life Skills Education, Conclusions from a United Nations Inter-Agency Meeting*

3 – Center for Disease Control and Prevention. (2020). *Characteristics of an Effective Health Education Curriculum* web source: <<https://www.cdc.gov/healthyschools/sher/characteristics/index.htm>>

Sažetak prijedloga javne politike broj 2

Program Y

Dokazi i implikacije

Future 4YouTH

Pridružite nam se! Vrijeme je za promjenu!

www.youngmeninitiative.net

Međunarodne preporuke integrirane u model rada s mladima

Mladima je nužno pružiti pristup participativnim programima koji ih postavljaju u središte učenja, a koji pored funkcionalnog znanja doprinose razvoju životnih vještina koje su ključnih za donošenje odluka koje su u najboljem interesu za njihovo zdravlje. Vještine su sposobnosti, stoga je važno omogućiti mladima da ih usvajaju i vježbaju u formalnom okruženju. Samopouzdanje, socijalizacija i tolerancija nisu vještine, ali usvajanje ovih kvaliteta facilitira se na osnovi učenja i prakticiranja životnih vještina kao što su samosvjesnost, rješavanje problema, kritičko promišljanje i međuljudske vještine⁴.

Škole predstavljaju najvažnije okruženje za mlade ljude. S obzirom na to da većina mladih pohađa nastavu, škole su najznačajnije mjesto za formalno obrazovanje, izgradnju životnih vještina i odnosa s vršnjacima te učenje o rješavanju sukoba i problema s kojima se mogu ili suočavaju tijekom odrastanja⁵.

Iako su adolescenti općenito zdrava populacija, navike i ponašanja u ovom razdoblju u značajnoj mjeri mogu utjecati na njihovo zdravlje i kvalitetu života u kasnijoj životnoj dobi. Nasilje, ozljede, uporaba alkohola i droga, narušeno mentalno zdravlje i spolno prenosive infekcije predstavljaju najčešće zdravstvene probleme mladih⁶, kako u svijetu tako i u zemljama na prostoru Balkana. Škole i formalno obrazovanje pružaju značajne prilike i mogućnosti da se dosegne veliki broj mladih obrazovanjem o zdravlju i zdravim životnim stilovima, a što nije moguće postići u okviru zdravstvenih ustanova koje mladi rijetko posjećuju.

4 – World Health Organization. (1999). Partners in Life Skills Education, Conclusions from a United Nations Inter-Agency Meeting

5 – World Health Organization. (2020). Life skills education school handbook Prevention of noncommunicable diseases

6 – World Health Organization. (2018) Adolescents: health risks and solutions, more information at: < <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/adolescents-health-risks-and-solutions>>

Sažetak prijedloga javne politike broj 2

Program Y

Dokazi i implikacije

Future 4YouTH

Pridružite nam se! Vrijeme je za promjenu!

www.youngmeninitiative.net

Program Y i Budi muško klub predstavljaju sveobuhvatan model rada sa učenicima i učenicama srednjih škola, a u oblastima koje su kroz istraživanja na Balkanu i međunarodne preporuke identificirane kao najrelevantnije za ovaj uzrast. Oba modela pružaju mladima mogućnost da usvajaju i prakticiraju vještine u sigurnom i pozitivnom okruženju. Da bi bili efektivni, programi zasnovani na razvoju životnih vještina moraju imati jasno definirane ishode, obrazovni proces mora biti participativan i socijalni aspekti zdravlja integrirani u lekcije⁷.

Vođeni načelima primjene znanstveno utemeljenih pristupa u radu s mladima, u okviru programa Inicijativa mladića razvijeni su kurikulum za rad u srednjim školama Program Y i komplementarni program Budi muško klub. Oba programa su razvijena u suradnji sa srednjim školama, lokalnim i međunarodnim stručnjacima, lokalnim i međunarodnim obrazovnim institucijama i nevladinim organizacijama.

Učinci obrazovanja po metodologiji Programa Y i aktivnosti Budi muško kluba:

1. promjene stavova o nasilju i usvajanje stavova koji vode k nižoj toleranciji prema različitim oblicima nasilja
2. smanjenje pojave fizičkog nasilja
3. smanjenje pojave digitalnog nasilja
4. smanjenje pojave seksualnog nasilja
5. viši stupanj rodno ravnopravnih stavova
6. viši postotak mladih koji bi zaustavili nasilje kojem svjedoče
7. veći broj mladih koji bi potražili pomoć
8. povećano znanje o nasilju, zdravlju i zdravim životnim stilovima

7 – World health organization. (1999). Partners in Life Skills Education, Conclusions from a United Nations Inter-Agency Meeting

Sažetak prijedloga javne politike broj 2

Program Y

Dokazi i implikacije

Future 4YouTH

Pridružite nam se! Vrijeme je za promjenu!

www.youngmeninitiative.net

Utjecaj Programa Y i Budi muško klubova na zdravlje i blagostanje mladih

Obrazovanje temeljeno na metodologiji Programa Y kod mladih može dovesti do promjene stavova i ponašanja, utjecati na percepciju mladih o značaju brige i donošenju odluka o svom i zdravlju njihovih vršnjaka. Komparativnom analizom^{8,9,10} stavova, znanja i ponašanja mladih prije i nakon sudjelovanja u aktivnostima programa Inicijativa mladića prikupljeni su dokazi i implikacije koje naglašavaju značaj uvođenja Programa Y i aktivnosti Budi muško kluba u formalno obrazovanje.

Izgradnja zdravih odnosa i suprotstavljanje negativnim utjecajima vršnjaka

S obzirom na to da su mladi u adolescenciji pod izrazitim utjecajem vršnjaka, važno je naglasiti da Program Y doprinosi razumijevanju razlike između zdravih i nezdravih odnosa, a usvajanjem pregovaračkih i komunikacijskih vještina, mladi su osposobljeni izgrađivati zdrave odnose te se suprotstaviti mogućim štetnim utjecajima vršnjaka i vršnjačkih skupina. Razvojem kritičkog mišljenja i usvajanjem informacija i stavova o osobnoj odgovornosti u kontekstu donošenja odluka, dokazi pokazuju da mladi razvijaju viši stupanj odgovornosti za odluke koje donose i primjetan je viši stupanj odgovornosti koja se odnosi na zdravlje i brigu o zdravlju.

Smanjenje vršnjačkog nasilja

Nasilje je javnozdravstveni problem prisutan u svim zemljama na području Balkana, a sprečavanje nasilja u vrhu je strateških prioriteta Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Kosova* i Albanije. Mladi su posebno ranjiva kategorija, a nasilje kojem su izloženi u školi, zajednici i u virtualnom okruženju može imati destruktivan utjecaj na njihovo fizičko i mentalno zdravlje. Izloženost nasilju utječe na motivaciju mladih da pohađaju školu, utječe na postizanje rezultata i postavljanje viših obrazovnih ciljeva. Provedene evaluacije pokazuju da Program Y doprinosi smanjenju fizičkog, psihološkog, seksualnog i digitalnog nasilja, a posebno je važno

8 – CARE International Balkans. (2016). Boys and men as allies in violence prevention and gender transformation in the Western Balkans – Young Men Initiative, Bosnia and Herzegovina, Serbia, Kosovo*, Albania

9 – CARE International Balkans. (2017). Promoting healthier lifestyles among youth in Bosnia and Herzegovina by challenging gender stereotypes, Bosnia and Herzegovina

10 – CARE International Balkans. (2020). Men and boys as partners in promoting gender equality and prevention of youth extremism and violence in the Balkans, Bosnia and Herzegovina, Serbia, Kosovo*, Albania

Sažetak prijedloga javne politike broj 2

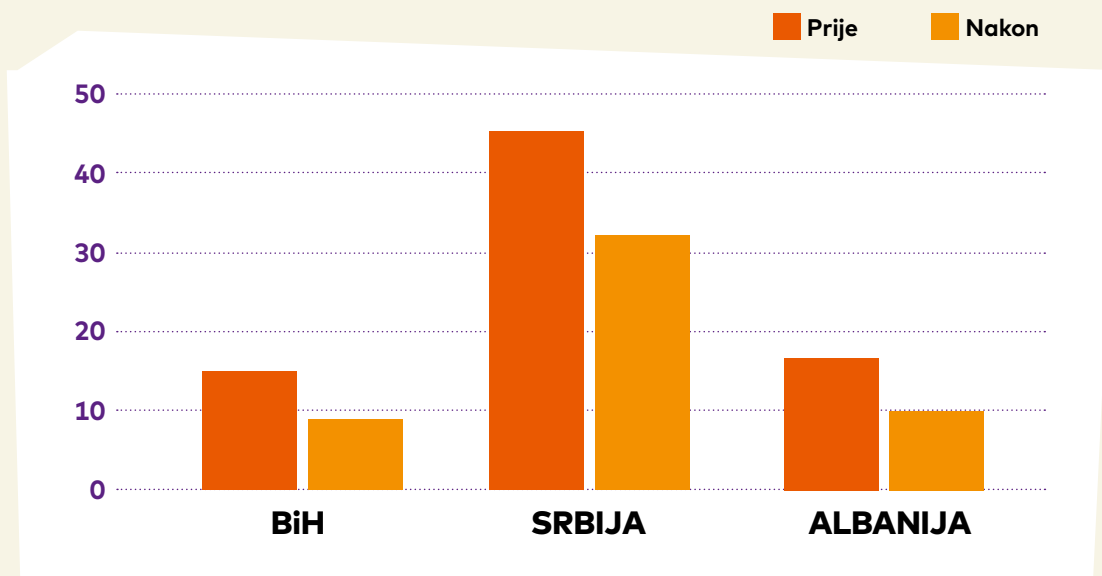
Program Y
Dokazi i implikacije

Future 4YouTH

Pridružite nam se! Vrijeme je za promjenu!

www.youngmeninitiative.net

Utjecaj na pojavu fizičkog nasilja prije i nakon provedbe programa u školama



naglasiti kako mladi koji su prošli obrazovni program utemeljen na razvoju životnih vještina po modelu Program Y imaju više kapaciteta, spremnosti i samopouzdanja zaustaviti i suprotstaviti se nasilju kojem svjedoče ili tražiti/ponuditi pomoć ukoliko je to njima ili njihovim vršnjacima potrebno. Na ovaj način Program Y doprinosi razvoju kulture nenasilja na razini razreda, škole i lokalne zajednice, a upravo takav vid prevencije prema globalnim istraživanjima ima implikacije za najučinkovitiji utjecaj.

Uklanjanje rodnih stereotipa i povećanje stupnja rodne ravnopravnosti

Sprečavanje nasilja u obitelji, nasilja prema ženama i djevojčicama također je dio nacionalnih programa vlada zemalja u kojima se provodi Program Y. Veoma važan aspekt u prevenciji je uklanjanje rodnih stereotipa i povećanje stupnja rodne ravnopravnosti. Program Y i Budi muško klubovi izravno doprinose povećanju stupnja rodne ravnopravnosti što je ujedno najzastupljeniji rezultat uočen tijekom višegodišnjeg praćenja utjecaja programa na mlade. Usvajanjem životnih vještina, posebno kritičkog mišljenja, mladi stječu

Sažetak prijedloga javne politike broj 2

Program Y

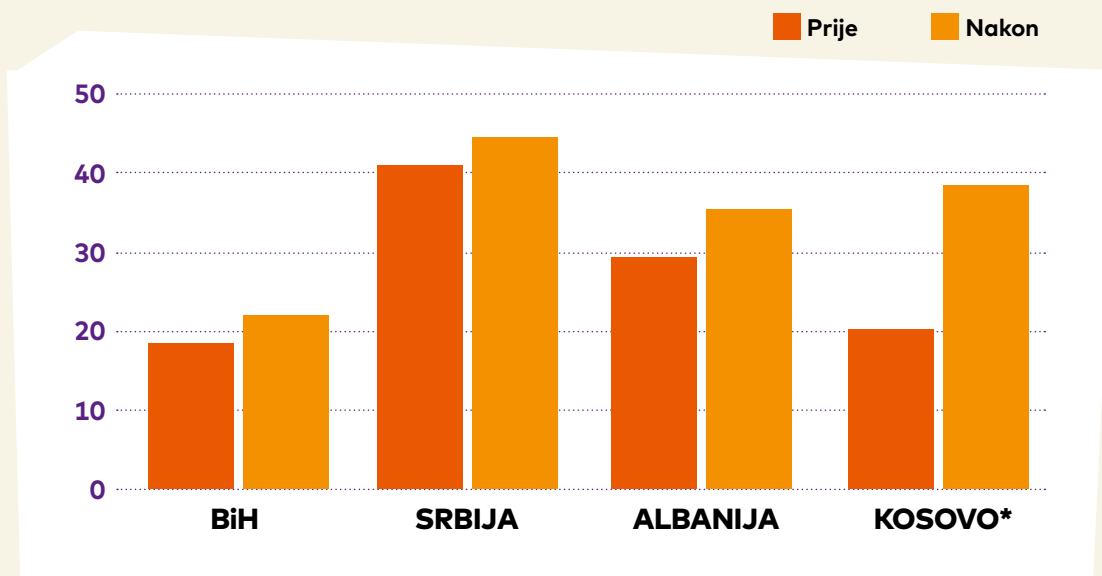
Dokazi i implikacije

Future 4YouTH

Pridružite nam se! Vrijeme je za promjenu!

www.youngmeninitiative.net

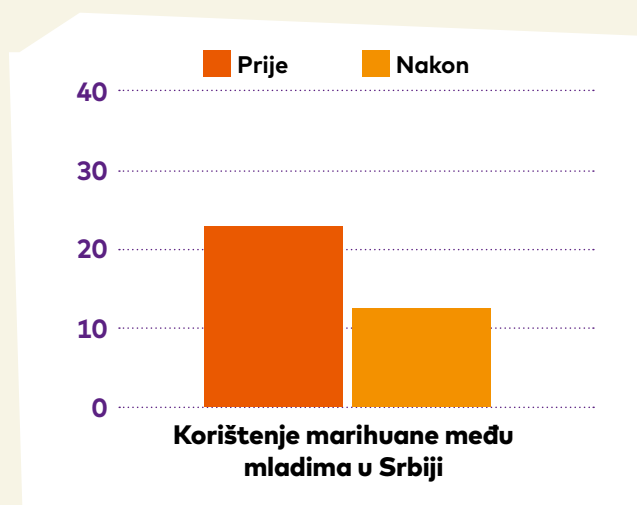
INDEKS RODNIH ULOGA



bolje razumijevanje utjecaja rodne neravnopravnosti na sebe i svoje vršnjake i postaju ključni saveznici u transformaciji okruženja promičući jednakost i ravnopravnost u svim sferama života.

Smanjenje uporabe psihoaktivnih supstanci

Uporaba ilegalnih psihoaktivnih supstanci u razdoblju adolescencije može ostaviti nesagledive posljedice na mentalno i fizičko zdravlje. S druge strane, uporaba ovih supstanci utječe i na ponašanje mladih u ovom uzrastu. Stoga ohrabruje podatak da je trogodišnjim programom smanjen postotak mladih koji su koristili psihoaktivne supstance.

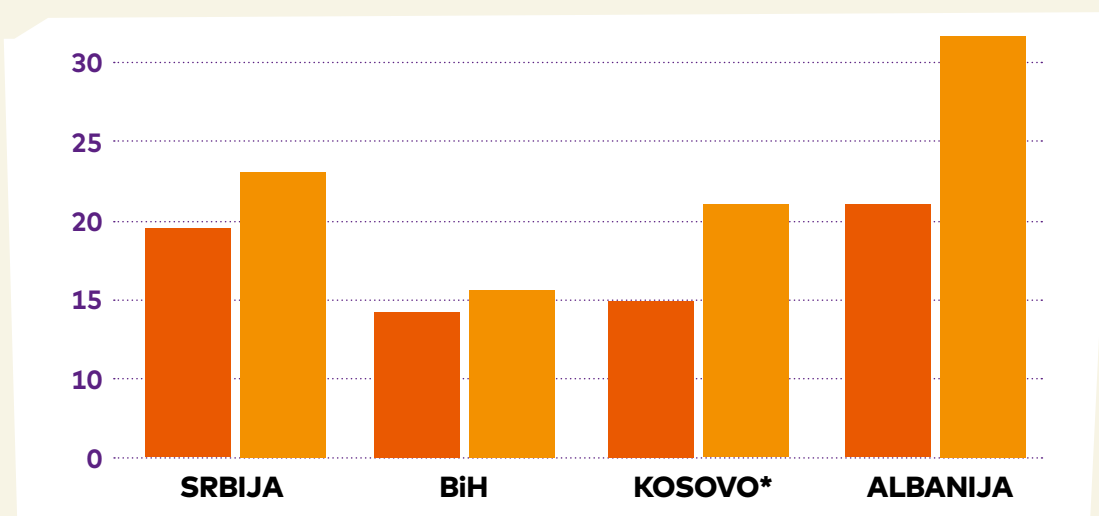


Poštovanje, tolerancija, prihvaćanje i empatija prema drugima

Nedostatak empatije i razumijevanja potreba drugih može biti presudan čimbenik u pojavi verbalnog i fizičkog nasilja. S druge strane, nedostatak empatije doprinosi i nedostatku tolerancije prema drugima i drugačijima. Analizom utjecaja Programa Y i aktivnosti Budi muško kluba identificirano je značajno povećanje razine tolerancije, empatije i prihvaćanja manjinskih skupina. Istraživanjem je potvrđeno i povećanje empatije prema položaju žena, posebno kada su u pitanju prava i izloženost nasilju.

Poštovanje, tolerancija, prihvaćanje
i empatija prema drugima

Prije Nakon



Očuvanje reproduktivnog zdravlja

Djeca i adolescenti s kroničnim zdravstvenim stanjima i invaliditetom i bez njih imat će koristi kada im se pruže točne i uzrastu prilagođene informacije o biološkim, sociokulturnim, psihološkim, relacijskim i duhovnim dimenzijama seksualnosti¹¹. Iako postoje jasni dokazi kako obrazovanje o temama kao što je seksualnost ne potiče mlade da stupaju u spolne odnose i da zapravo prolongiraju odluku mladih,¹² na Balkanu i dalje postoji svojevrsan otpor prema ovoj i sličnim temama. Posljedično, mladi ostaju uskraćeni za kvalitetnu edukaciju i najčešće su im dostupne informacije i pristupi koji su dokazano neučinkoviti i nemaju utjecaj na stavove i ponašanje mladih.

11 – Cora C. Breuner, Gerri Mattson, Committee on adolescence and committee on psychosocial aspects of child and family health. (2016). Sexuality Education for Children and Adolescents

12 – Federal Centre for Health Education (BZgA), (2016). Sexuality education, Policy brief No. 1

Sažetak prijedloga javne politike broj 2

Program Y

Dokazi i implikacije

Future 4YouTH

Pridružite nam se! Vrijeme je za promjenu!

www.youngmeninitiative.net

Evaluacije pokazuju da nakon obrazovanja po metodologiji Programa Y mladi imaju više informacija o spolno prenosivim bolestima, više razumijevanja o tome kako njihove odluke mogu pozitivno ili negativno utjecati na njihovo reproduktivno zdravlje, a usvojene vještine omogućavaju im da se učinkovitije nose sa socijalnim utjecajima koji su ključan čimbenik u očuvanju njihovog zdravlja. Važno je istaći kako međunarodne evaluacije pokazuju da kvalitetna i uzrastu prilagođena edukacija o reproduktivnom zdravlju prolongira odluku o stupanju u spolne odnose, ne ohrabruje mlade na seksualnu aktivnost i osposobljava ih da budu odgovorni prema svom reproduktivnom zdravlju.

PREPORUKE:

- Obrazovne politike o zdravlju i sprečavanju nasilja trebaju odgovarati nacionalnim i međunarodnim politikama i omogućiti veću dostupnost obrazovnih programa koji se temelje na razvoju životnih vještina.
- Provedbom aktivnosti evaluacije, države mogu analizirati utjecaj programa te uspoređivati učinke u odnosu na prakse u realizaciji programa te identificirati najefektivnije pristupe i čimbenike koji doprinose većoj učinkovitosti.
- Potporom ministarstava obrazovanja i sudjelovanjem predstavnika ovih institucija, škole mogu biti ohrabrene na kvalitetniju i posvećeniju provedbu programa u školi.
- Kako bi program bio uspješan u postizanju očekivanih rezultata, potrebno je provoditi obuke nastavnog osoblja, a u cilju razvoja kompetencija za primjenu sveobuhvatnog programa prevencije temeljenom na razvoju životnih vještina.
- Očekivati i ponuditi odgovore roditeljima, nastavnicima/ama i učenicima i učenicama o njihovim zabrinutostima ili nejasnoćama u vezi s provedbom programa.
- Nastavno osoblje u školama, bez obzira je li izravno uključeno u realizaciju programa, treba biti upoznato sa značajem obrazovanja temeljenog na životnim vještinama, a nastavno osoblje koje je uključeno u realizaciju radionica treba ostvariti pristup obukama koje dodatno unapređuju razinu kompetencija potrebnih za provedbu obrazovanja temeljenog na životnim vještinama.
- Afirmirati sudjelovanje učenika i učenica u aktivnostima Budi muško kluba, s posebnom pažnjom na uključivanje mladih koji dolaze iz nefunkcionalnih obitelji, mladih u povišenom riziku.
- Uspostaviti suradnju s lokalnim organizacijama, institucijama, roditeljima i koordinirati školske aktivnosti usporedo s aktivnostima u lokalnoj zajednici te omogućiti mladima da predlažu teme i aktivnosti koje su komplementarne i mogu biti provedene u okviru aktivnosti Budi muško kluba.

Sažetak prijedloga javne politike broj 2

Program Y

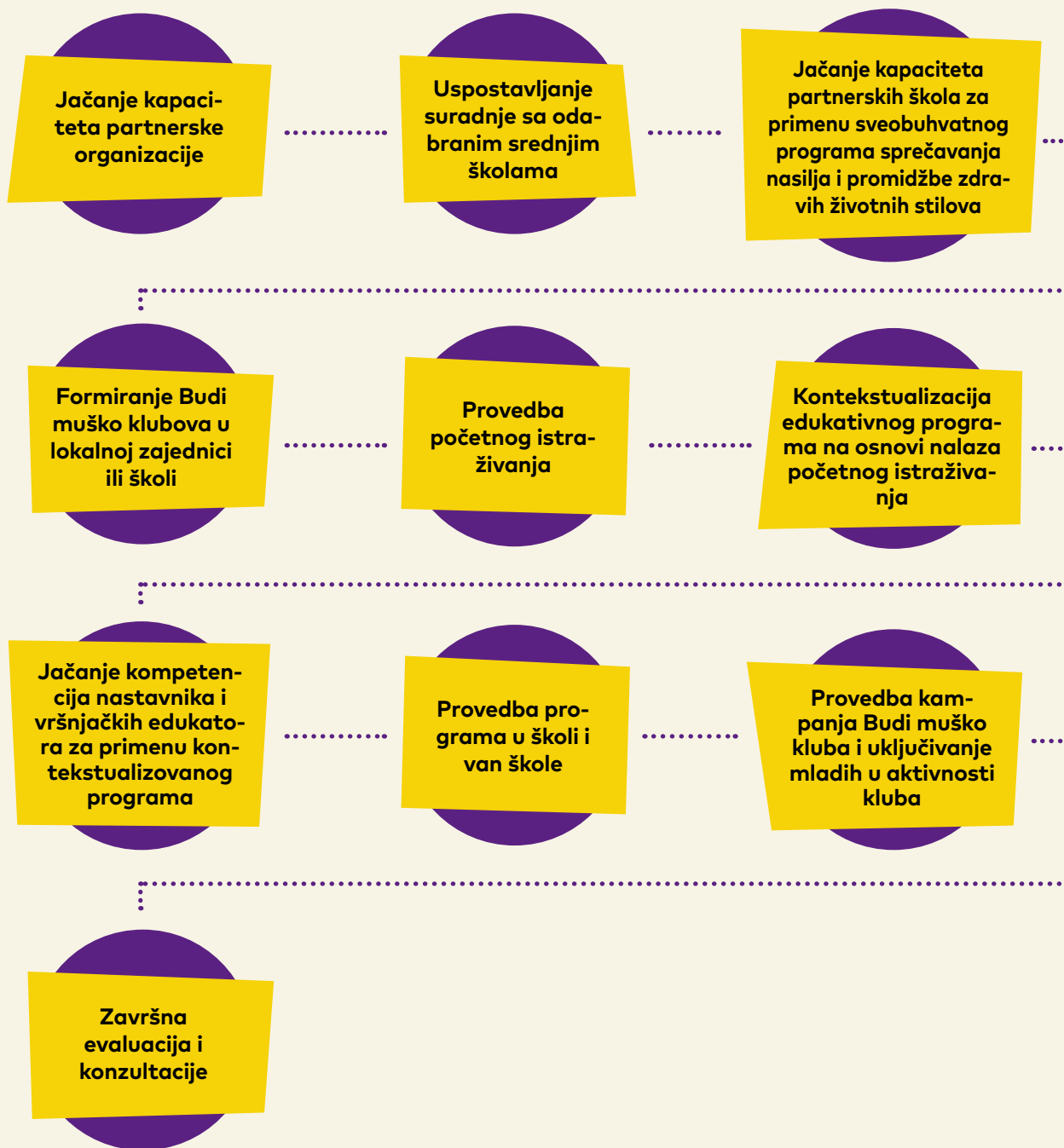
Dokazi i implikacije

Future 4YouTH

Pridružite nam se! Vrijeme je za promjenu!

www.youngmeninitiative.net

Shema 1: Uspostava i implementacijske faze programa Inicijativa mladića



Više informacija potražite na

<https://youngmeninitiative.net> i <http://www.program-y.org>.

Sažetak prijedloga javne politike broj 2

Program Y

Dokazi i implikacije

Future 4YouTH

Pridružite nam se! Vrijeme je za promjenu!

www.youngmeninitiative.net

Literatura za čitanje

Inicijativa mladića - Program za promovisanje rodne ravnopravnosti, nenasilja i zdravih životnih stilova, CARE International Balkan, 2018. Web link: <https://youngmeninitiative.net/wp-content/uploads/2018/09/YMI_PROGRAM-Brochure-BIH.pdf>

Budi muško, menjaj pravila! Nalazi i lekcije naučene tokom sedmogodišnjeg projekta Inicijativa mladića u organizaciji CARE International Balkan, CARE International Balkan, 2017. Dostupno na <<https://beta.youngmeninitiative.net/wp-content/uploads/2017/07/Nalazi-i-lekcije-nau%C4%8Dene-tokom-sedmogodi%C5%A1njeg-projekta-inicijativa-mladi%C4%87a-u-organizaciji-CARE-International-Balkan.pdf>>

„Muškarci i dečaci kao partneri u promovisanju rodne ravnopravnosti i rešavanju pitanja ekstremizma i nasilja mladih na Zapadnom Balkanu“, Izveštaj o završnoj evaluaciji dostupan na <<http://www.careevaluations.org/evaluation/men-and-boys-as-partners-in-promoting-gender-equality-and-prevention-of-youth-extremism-and-violence-in-the-balkans/>>

Promovisanje zdravijih životnih stilova među mladima u Bosni i Hercegovini osporavanjem rodnih stereotipa, Projekat Inicijativa mladića, Izveštaj o završnoj evaluaciji dostupan na <<http://www.careevaluations.org/evaluation/men-and-boys-as-partners-in-promoting-gender-equality-and-prevention-of-youth-extremism-and-violence-in-the-balkans/>>

www.careevaluations.org/evaluation/promoting-healthier-lifestyles-among-youth-in-bosnia-and-herzegovina-by-challenging-gender-stereotypes-ii-young-men-initiative-project-ii-yimi-ii/>

Program Y (Mladi) – Inovativni pristupi u prevenci rodno zasnovanog nasilja i promoci zdravih životnih stilova kod mladića i devojaka, CARE International Balkan, 2016, dostupan na: <<https://beta.youngmeninitiative.net/wp-content/uploads/2017/07/Program-Y-BIH.pdf>>

A Narrative Systematic Review Of Life Skills Education: Effectiveness, Research Gaps And Priorities, Aishath Nasheeda, Haslinda Binti Abdullah, Steven Eric Krauss & Nobaya Binti Ahmed, International Journal Of Adolescence And Youth, Volume 24, 2019 - Issue 3

Life skills education school handbook Prevention of noncommunicable diseases, World Health Organization, 2020. Web source: <<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331948/9789240004849-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>>

Characteristics of An Effective Health Education Curriculum, Center for Disease Control and Prevention, 2020. Web source: <<https://www.cdc.gov/healthyschools/Sher/Characteristics/Index.Htm>>

Empowering Adolescents with Life Skills Education in Schools – School Mental Health Program: Does It Work? P-834 - Effect of Life Skills Education on Academic Achievement of First Year High School Male Students

Life Skills Education for Children and Adolescents in Schools - Introduction and Guidelines to Facilitate The Development and Implementation of Life Skills Programmes, WHO/MNH/PSF/93.7 A.Rev.2
Web source: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/63552/WHO_MNH_PSF_93.7A_Rev.2.Pdf?sequence=1>

Sexuality Education, Policy Brief No. 1, Federal Centre For Health Education (BZgA), 2016.

Partners in Life Skills Education, Conclusions from A United Nations Inter-Agency Meeting, World Health Organization. Geneva 1999.

Life Skills Education School Handbook Prevention of Noncommunicable Diseases, World Health Organization. 2020.

Nakladnik:

Glavni ured CARE Nemačka e.V u BiH
CARE International Balkans
Hasana Kaimije 11, Sarajevo
www.care-balkan.org
www.youngmeninitiative.net
care@care.ba

**Za nakladnika:**

Sumka Bučan, regionalna ravnateljica

Ime autora:

Feđa Mehmedović

Uređivanje teksta:

Emilija Milenković

Dizajn:

SMART Kolektiv Beograd

Godina izdavanja i godina tiskanja:

2020

CARE International više od 25 godina realizuje projekte na Balkanu. Tokom ratova i sukoba 1990-ih, CARE je svojim humanitarnim radom odgovorio na uništavanje, traumatizaciju, raseljavanje i međuetničko nepovjerenje širom Balkana. Od 2000. godine orijentacija CARE-a je preusmjerena na razvoj, sa ciljem da se osiguraju socijalna, ekonomska i politička prava ugroženih i marginalizovanih grupa; da se ta prava priznaju i ostvaruju, doprinoseći na taj način održivom miru u regionu.

Strategija CARE programa razvila se u dva pravca: a) društveno-ekonomska inkluzija ugroženih manjinskih i drugih marginalizovanih grupa kroz jačanje njihovih kapaciteta i stvaranjem većih mogućnosti koje će im omogućiti da se integrišu u društvo i ostvare praktikanje svojih prava; b) rodna ravnopravnost promovisanjem vrijednosti i praksi rodne ravnopravnosti, različitosti i nenasilja, jačanjem kapaciteta lokalnih, nacionalnih i regionalnih aktera u cilju ostvarenja socijalne pravde i stvaranjem mogućnosti kroz inovacije, učešće, učenje, saradnju i zagovaranje. CARE podstiče partnerstva sa sektorom civilnog društva i vladama posvećenim doprinosu pozitivnim promjenama u društvu.

Future 4 YouTH

Pridružite nam se! Vrijeme je za promjenu!
www.youngmeninitiative.net

Podržali:**Partneri:**